

İŞYERLERİNDEN RÖPORTAJLAR

Umit Dökümevi

Eyüptan Güzelyahya gigen Maden-iş şube Başkanlarından Avni Yürekli kardeşi ile el ele verdi başarı sağladı

Güzel İzmir'in en güzel semtlerinden birisi, Güzelyahıdır. Güzelyah'ın güzel sokaklarından birine saparsanız, hafifcecek bir baca görürsünüz. Bu baca, "Umit Dökümhanesi"nin küğümencik bacasıdır.

Vaktiyle, İstanbul'da Eyüp Bahariye yolunda kurulu oto yay fabrikasının güzel sokaklarından birine saparsanız, hafifcecek bir baca görürsünüz. Bu baca, "Umit Dökümhanesi"nin küğümencik bacasıdır.

Bugün oturmakta olduğu evi dahi, vaktiyle kendi elleriyle inşa eden Avni Bey, "Umit Dökümhanesi"ni de, yeniden on parçası inşa etmekle, "Yürekli"liğini bir defa daha isbat etmiştir.

Avni Yürekli, vaktiyle, Eyüp semtinin çok sevilen bir şube başkanı idi. Hatta, üyeler o derece aklımsızlardı ki, çok defa geceleri dahi, onu sıcak yatağında kalırdılar, bir şikâyetle bulunurlar veya bir akl dârsıydı. O da, bu rahatsızlıklara âdetâ alışmış, bekler, onlara gayet sakin ve iyi muamele eder, elinden geldiği kadar dertli arkadaşlarına deva olmağa çalışırdı.

Bugün işveren olmuşa daha, o eski sendikacığın bir türlü bırakmamıştır. Maden-iş gazetelerini Maden-iş'ten teviz eder ve İzmir - İş'in İzmir teşkilâtı için gene ilk çalıpı dindiren o olmuştur.

Bugün kardeşi Alâeddin Yürekli ile el ele vermişler, o mimarlık dökümhanelerinde, aklı hayâle sığmayacak büyük döküm yapılmaktadır ve çok defa diğer büyük makinelerin dökümünde de parçaları dökmeğe muvaffak olmaktadır. Meselâ, en büyük parça olarak 1100 kilo aza mî tek parça döküm yapı-

H. Avni Yürekli'nin küçük çocuğu, büyük bir san'atkar olma arzusu içinde...

Eyüp'ten Güzelyah'a giden H. Avni Yürekli (sağda), maktaadır.

— Avni Bey, kaç günde bir döküm yapıyor?

— Belli olmaz, diyor, 6 ilâ 16 gün arasında değişir. Bu, iş durumuna bağlıdır.

Avni bey, diğer bütün müesseseler gibi, tek şeyden dertli: Ham madde...

— Ham maddenin olan çok olsa, diyor; dışarıdan makina parçaları gelmesine lüzum kalmaz ve bu suretle memleket, dövizden istifade etmiş olur. Ama, nerede o güler...

Avni Yürekli hemen ilâve ediyor:

Eğmir demir maden işçilerine beyanname

(Baştarafı 1 incede) işi temin edilmiş ve sırf bu bölgede sendika işlerinde çalışmak üzere manâkıb bir sendika müfettişi tayin edilmiştir.

Tebliğde aynen şöyle denilmektedir:

"Geçen hafta içerisinde sizlerle yakından temas eden temsilcilerimiz vastasıyla, bugün öğrendik buluyoruz ki, birçok diyet ve müraعاتınız vardır. Ayrıca sendikamızın karşı gösterdiğiniz yakın alakâ ve bağlılık dikkate değer husustur.

İst. bir yandan sendikaya karşı olan alakâ ve sevginiz, diğer taraftan birçok âlele ve müraعاتlarınız ki, teşkilâtımızı sizlerle daha yakından ilgilendirmeye ve bu bölgede bir şubâ teşkilâtı kurmaya mecbur ve teşvik etmiştir.

Bugün için şube binası tutulmuş bulunmaktadır. Peki kısa bir zamanda aranızdan seçilecek idareciler bu şubâde vazife yapmaya başlamak ve derdest ve diyetlerinizle yakından alakâdar olabileceklerdir.

Kısa zamanda Edremit ve Balıkesir bölgelerinde, sendikamızın şube teşkilâtları tamamlanmış ve tam kadro ile mesaiye başlayacaktır.

Sizler tarafından çok sevilen ve bir müddet önce, haksız ola-

rak işine son verilen Fevzi Bolu, ücretli kadromuza alınmış, bölgemiz dahilinde sendika müfettişi tayin edilmiştir. Fevzi Bolu, bundan böyle sendikamız adına sizlerle daha yakından temas edecek ve teker, teker sizlerle konuşmak suretiyle müraعاتınızı bildirecektir. Tevcihat ve şikâyetlerinizi derhal zi Bolu, ayrıca o bölgede her bir kimsenin sendikamızın temsilcileriyle buluşmaktadırlar.

Simdiye kadar bir çok şikâyet ve müraعاتlarınız tarafımızca tebsit edilmiş bulunmaktadır. Bunlar sırası ile teker teker ele alınarak hal yoluna konulacaktır.

Üreticilerimiz az olduğuna ve zam talebine müteallik yazılı talebiniz derhal resmîyetle komulmuş ve toplulukla iş ihtilâfı aalmıştır. 24 Ocak 1958 cuma günü vazifeli komisyon iş yârine gelerek ihtilâfın ilk safhasını kıl mal edecektir.

İşçi müesseselerimizin olmamasına da mühim meselelerdendir. Kaçacak vazifeli komisyon, işçi müesseseli seçimi için gerekli bir zorlukları da kılmal edecektir. Fa alyetlerimizde sendika olarak esas prensibimiz mesaiyeri müesseselerle karşılıklı hissinin yet ve anlayışa dayanarak anlaşma cerevesi içerisinde, hâlet mektir. Bu hususta müesseselerin faaliyetlerinde yardımcı olma çâğıni zanneder ve bunu ta'men

atölyesindeki işçilerle bir da bile çalışabilir.

Maden, kızıl, alüminyum işleri dökümü yapan "Umit Dökümevi" hakikaten parlak bir ümit ve büyük bir azmin mahsulüdür. Günden güne büyütülmekte olan dökümhanesi, yakın bir gelecekte, muazzam bir fabrika hâlinde âbideleşmeye istidatlı görünüyor.

İstikbâl "Yürekli Müessesesi"ni, bu günden muhayyelenize götürüp oluyor. âdetâ heyecanlı onu temasa ya çalıyıyor. Azmin elinden bir şey kurtulmaz. Daima sebat ve azim !..

Maden Kömür işçileri

(Baştarafı 1 incede) da. Bu arada Sayın İsmail arkadaş "B is Mayıs" diye vasıflan durduğu kanununun 16. maddesine cırtılarak işlerinden uzaklaştırılan arkadaşların haklarının layık ile müdafaa edilmesini söyledi. Bu aralık şikâyetinde bulunan arkadaşlara cevap veran Sigorta müdürü bir konuşma yaparak kendisinin daha yeni geldiğini, imkân dahilinde herşeyin kısa zamanda halledileceğini söz verdi. İşçi arkadaşlar da kendileri ni layık olduğu şekilde tazahül ratla karşıladılar.

Daha birçok konuşmalardan sonra tenkitlere cevap veren Mustafa Orhan arkadaşın çok kendilerinin tenkid edilmediklerinden bahsetti ve "halbuki bu tenkidte iyi çalışabilecek idareci arkadaşların ihtiyaçları vardır, diyor.

İdare heyetinin ibrasından sonra kongre başkanı bir taktirir okudu. Kemal Türklerin konuş-

ması isteniyor. R.ave vaz edilince bir alkış tufanı koptu. Davet üzere mikrofonu doğru giden Kemal Türkler alkışın bitmesini beklemek mecburiyetinde kaldı. Bu coşkun tezahürata Kemal Türkler şöyle hitap etmek le cevap vermiş oluyordu:

"Muhterem arkadaşlarım; Kongrenize Maden - İş men suplarının selâmlarını, başarılı olmanız temennilerini, getirdiğim için kendimi bahsettiyorum. Okunan faaliyet raporunda sendikamızın yapılan teşekkülere daha çok layık olabilmek için kardeş Sendika olarak da hazır, yarın elimizden geldiği kadar yardımcı bulunacağımıza, temsil ettiğimiz cemiyet adına söz veririm."

Sık sık alkışlarla sözü kesilen Kemal Türkler "Geçen seneki kongrenizde bulunduğum Arada, bu yük bir fark var. Sizler daha olgunlaşmış, sendikamızın ne demek olduğunu tamamen kavramış vaziyettesiniz. Sizleri tebrik ederim. Eesâli davalarının daha güzel ele alınabilmesi için şikâretin idarecileri olan kıymetli arkadaşlarımızın su güzel fikirleri bütün memleketi sâmil olma sen den d, dilerim.

"Kafaları kasaları birleştirilm" parolası üzerinde İstanbul Sendikaları esaslı şekilde duruyor ve çalışma yapıyorlar. Sendikamızın da Türkiye adına alması bunun içindir. Bizler, bu tempoya ayak uydurmayı can gönülle arzu eder çalışmaktan da geri kalmayız, dedi.

Kongre bütün heyecanı ile Kemal Türkleri dinliyordu. O devam etti:

"Muhterem arkadaşlar; Kıymetli vakitlerinizi alıp sizleri meşgul etmek istemem, fakat su birkaç noktaya temas etmeden geçemiyeyim."

İşçi arkadaşların bugünkü göçim şartlarına uygun şekilde ücretin tatbiki, grev, kolektif anlaşma haklarının tanınması lâzımdır. Bu arada alkışlar "Kemal Türklerin daha heyecanlı konuşmasına yol açtı. Geniş geniş izahatta bulunan Kemal Türkler birleşmede o ellerin sesinin daha çok faydalı olacağını belirtti.

B. n de o havanın heyecanına kapılmış Anadolu'nun bu köşesinde yapılan bu güzel kongrenin zevki ile doyluyor, bir yandan da mal Türkler alınarak kararlaştırılmı sulanıyordu. Başkan Kemal Türk işçisine faydalı olacak kanaatini belirterek sürekli alkışlar arasında kürsüden ayrıldı.

Tavsiyanı hareket etmemiz lazımdıydı. Çünkü Tuncbilek Sendikası idarecileri bizerle bir konuşma yapmayı arzulamışlardı. Kendilerinin davetlisi olarak oraya gittik, konuştuk, tanıştık. Sendikacılık mevzuunda icap eden fikirlerin üzerinde durmak suretiyle gayenin tek noktada ya ni bütün sendikaların birleşmesinde hemen hemen kararara vardık demektir.

Sabahleyin Balıkesire müteveccihen hareket ettik. Balıkesirde arkadaşlar bizi tekrar karşıladılar ve idare heyeti seçimi ni kazananların listesini verdiler. Geçen devrinin çıkışkan idarecileri yine kazananlardı. Zaten bu güzel galibiyet neticesinin böyle olacağı tahmin edilebilirdi. Arkadaşlar ellerinden geldiği kadar çalışarak bunu hak etmişlerdi. Kendilerini tebrik eder basarılar dileriz.

Kazananlar: Mustafa Orhan, Kemal Tezelli, Mustafa Demir, Mustafa Sındırılı, Ahmet Özak, Şehit Fahrettin Savaş, Hakkı Uzun ve Mustafa Çınarlı ile Davut Tezcan.

Sonradan öğrendik ki idareci ler vazife taksimini şöyle yapmışlardır:

Başkan: Mustafa Orhan, 2. başkan: Ahmet Özakşehir, Sekre-

ter: K. Kemal Tezelli, Muhasip: Mustafa Çınarlı, Veznedar: Davut Tezcan.

Hepsine başarılar dileriz.

9 fabrikada

(Baştarafı 1 incede)

pılacak kesin uzlaşmada, bir zam anlaşmasına varılacağı tahmin edilmektedir.

İşverenin teklif ettiği günde 50 kuruş zammı Sendika kabul etmemiş fakat, gene işveren işçilere 50 ser ukruşu vermiştir.

Hasköy Alanya Demir Fabrikası işçi ücretlerine yüzde 50 nisbetinde zam yapılması için, Türkiye Maden - İş Sendikasının açtığı toplulukla iş ihtilâfının ilk toplantısında, görülen lüzum üzerine, ikinci bir toplantının yapılmasına karar verilmiştir.

İkinci toplantıda mutlaka bir zam anlaşması yapılacağı tahmin edilmektedir.

Topkapı Gümüşsuyu yolu üzerindeki Arı T.A.Ş. Çivi Fabrikasında çıkarılan toplulukla iş ihtilâfı neticelennmiştir. İşyeri ile Türkiye Maden - İş Sendikası temsilcileri arasında yapılan anlaşma göre, ücretlere yüzde 10-50 nisbetinde zam tatbik edilmiştir.

750 kuruş alan 4-5 çocuk işçi hariç, diğer işçilerin günlük ücretleri 10 liranın üstüne çıkarılmıştır. İşçiler, Sendikaya memnuniyetlerini bildirmişlerdir.

Galata'da kurulu Ventura Madeni Eşya Fabrikası işçi ücretlerine yüzde 50 zam yapılması için Türkiye Maden - İş Sendikasında çıkarılan toplulukla iş ihtilâfının ilk toplantısında, iş ihtilâfı kesin uzlaşma safhasına intikal ettirilmiştir.

Topçular'da Onnik Demir-çiy'e ait Bakır Levha Fabrikasında, Türkiye Maden - İş Sendikasında çıkarılan toplulukla iş ihtilâfı, işveren ile Sendika temsilcileri arasında anlaşmaya bağlanmış, işçilere haftada net 5'er lira zam yapılmıştır.

Topkapı Gümüşsuyu yolu üzerindeki kurulu Artin Sıvaçoğlu'na ait Bakır Levha Fabrikası ile, Türkiye Maden - İş Sendikasının ücretlere yüzde 50 zam yapılması için çıkarılmış bulunan toplulukla iş ihtilâfı ilk toplantıdan sonra kesin uzlaşma safhasına intikal ettirilmiştir.

Zeytinburnu Devleti Emaye Fabrikası ile Türkiye Maden - İş Sendikası arasındaki toplulukla iş ihtilâfının üçüncü toplantısında 28-1-1958 de teklifler yapılmıştır.

Toplantıda işçi ücretlerine, işçilerin memnun edici nispette zamlar yapılacağı muhtemeldir.

Hasköy'de kurulu Ahmet ve Ali Ramazanogulları Bakır Levha Fabrikası ile Türkiye Maden - İş Sendikası arasında çıkarılan toplulukla iş ihtilâfı kesin uzlaşma safhasına intikal etmiştir.

31-1-1958 tarihinde, Sendikamız istediği yüzde 50 zam teklif edilecek ve işçilere bir zam yapılacaktır.

Edremit

Yolculuğu

(Baştarafı 1 incede)

İşçiler sabah 6 dan akşam 20 ye kadar faslasız çalış-

tırılmakta, ayrıca fazla mesai ücreti verilmektedir.

İşçi müesseseleri yoktur. Kaçak işçi çalıştırılmaktadır.

Diğer taraftan, (iş emniyeti ve işçi sağlığı) bakımından da bir çok noksanlıklar vardır.

Sendika, bu hususları geniş ölçüde tebsit etmiş ve gerekli makamlara müraعات etmek için rapor tanzim etmiştir.

Artık bu kanun memleketinde, kanundan kaçanlar, elbette cezalarını çekecekler-

ter: K. Kemal Tezelli, Muhasip: Mustafa Çınarlı, Veznedar: Davut Tezcan.

Hepsine başarılar dileriz.

Fiati: 15 Kuruş

On beş günde bir çıkar gayri siyas gazete

Fiati: 15 Kuruş

Türkiye Maden, Madeni Eşya ve Makina Sanayi İşçileri Sendikası yayın organıdır.

Yıl : 2 — Sayı : 23

İdarehane: İstanbul Çarşıoğlu

Nuruosmaniye cad. No. 38

Telefon: 27 21 89

25

OCAK

1958

MADEN - İŞ

Birlikten kuvvet Doğar

N. Uzun

Gezi Röportajı

BU DİKKATE DEĞER YAZI
İKİNCİ SAYFADADIR

Sendika Teşkilâtı Genişliyor

Kütahyada, izmirde, Edremit ve Egmirde Şubeler kuruluyor

Sendikacılık yüzünden işten çıkarılan i.Hakkı Ertekin Kütahya bölgesine genel Müfettiş tayin edildi Fevzi Boluda Edremit ve Eğmir Bölge müfettiş oldu

MADEN - İŞ BASKANI TÜRKLERİN DEMECİ

Geçen ayın 15 inde büyük kongresini başarı ile yapmış olan Türkiye Maden - İş Sendikası dev adımları ile ilerliyor. Yeni genel idare kurulu, iki yıllık faaliyet programı üzerinde titizlikle durmakta ve her toplantıda, programı kısm kısm müzakere ederek, karara bağlanmaktadır.

(Devamı 3 üncüde)

K. Türkler geziye çıktı

Türkiye Maden - İş Sendikası Genel Başkanı ile Sendika Müfettişi İsmail Sığın, 23 Ocak 1958 perşembe günü saat 12 de Kütahya, Balıkesir hareket etmişlerdir.

Genel Başkan ile müfettiş, Balıkesir'den Edremit'e geçerek, teşkilât işleri ile işçilerin dilek ve müraعاتlarını yerinde teklif ve tebsit edeceklerdir.

Ayrıca, Eğmir köyündeki Dümek Ticaret T.A.O. nın demir maden işletmesinde işçi müesseseli hazırlıklarını ikmal ettirecekler, ayrıca işçi ücretlerine zam yapılması hususunda ağıllmış bulunan toplulukla iş ihtilâfı hâlle karşılaşacaklardır.

Dönüşte Müfettiş İsmail Sığın İzmir'e geçecek, Maden-iş'in İzmir teşkilâtı hazırlıklarını ikmal edecekler.

Başkan Kemal Türkler, Balıkesir'de Sendikamızın Kütahya Bölgesi Genel Müfettişi İ. Hakkı Ertekin ile buluşarak, Kütahya teşkilâtı hakkında izahat alacaktır.

GENEL BASKAN: Maden - İş'in Genel Başkanı Kemal Türkler, kongreden sonra, işyerlerini gezmeğe yeniden başladı. Sakir Zimre Fabrikasında işçilerin, müesseselerin ve sendika temsilcilerinin istek ve ihtiyaçlarını sordu, çalışmalarını yakından gördü. (Resimde, Kemal Türkler, kumbara imalat kısmında...)

Maden-iş 9 Fabrikada iş ihtilâfı yürütüyor

İŞÇİLERİN MUHTELİF TALEPLERİNDEN BİR KISMI DAHA ŞİMDİDE YERİNE GETİRİLDİ

Vefa'da kurulu Eris Fer işyeri ile bir toplulukla işmuar Fabrikası işçilerinin mü ihtilâfı çıkararak ücretlere racaatı üzerine, Türkiye Maden-iş yüzde 50 nisbetinde zam yaden - İş Sendikası, adı geçen pılmasını istemiştir.

Sendika temsilcileri ile yapılan ilk toplantıda, hemen bir anlaşmaya varılmıştır. Yapılacak ikinci toplantıda zam miktarları tebsit edilecektir.

Topçular'da kurulu Demir-Bakır Limited Şirketi'nin demir çekme fabrikası işçileri ücretlerine yüzde 50 nisbetinde zam yapılması için, Türkiye Maden - İş Sendikasında çıkarılan toplulukla iş ihtilâfının ilk toplantısı geçen hafta içerisinde yapılmıştır.

Önümüzdeki hafta Bölge müfettişimizin aracılığı ile yasıyulu yolu üzerinde kurulu Bakır levha fabrikalarında bir çok kanun noksanlıklar tes-

(Devamı 4 üncüde)

GENEL SEKRETER: Maden - İş Genel Sekreteri Ruhi Yümlü, üyelerin en küçük derdinden en büyük meselesine kadar her şeyle ilgilendir ve çaresini arar. Toplanan aldat da, makbuz mukabilinde kendisine teslim edilir. Resimde, bir şube temsilcisinin tediy muamelesi görüldüğü.

Değirmisaz MADEN, kömür işçilerinin kongresi

İŞÇİLER BÜYÜK OLGUNLUK GÖSTERDİ, GENEL BAŞKAN MÜHİM BİR KONUŞMAYAPTI, BERABERLİĞİN FAYDASINI AN LATTI

MUSTAFA ORHAN SENDIKA BASKANI SECİLDİ

D.ğirmisaz Maden İşçileri Sendikasının kongresine başkan Kemal Türkler ve başkan vekili İ. Kâzım Narmancı olarak vaki felendirdik. Kardeş Sendikamızın davetlisi olarak yola koyulduk. Seceatin müesses noktasını idare heyeti arkadaşlar bizerle bildirdiler. Onların verdikleri ta himatla beraber kuvvet kaynağını yine kendilerinden almış oluyorduk. Güçlü bir işçi kıyafetinde insan habarını kavbete aramaya çıkmaz. Fakat cemiyet aşkı her şeyin üstünde oluyor. Bizler de bu şikân aldığımız ilhamla Değirmisaz arkadaşları arasında katıldık. Çarşı gö-rüldü, bizleri bağrıma basan bu kadrihas arkadaşların gösterdikleri hüsnü kabul, bizerden ziyade menâbu bulduğumuz sendikaya karış idi.

Pazar günü saat 11 de başkının kısa bir konuşmasından sonra kongre başkanlık divanı şöyle tosekilli ettirildi:

Başkan başkanlığında Davut Tezcan, başkan vekili Mustafa Orhan Malkoc, sekreterleri Muhtin Gülden, ve Mustafa Çınarlı seceildiler. Gayet güzel başlayan kongre samimiyet, kardeşlik, an laşın içerisinde, devam ediyor du.

Okunan çalışma raporunda sık sık Maden İş'e teşekkür ediyor, kendi davalarına yani başların da görüldükleri bir kardeş sendika ya aynı vakitlerinde gösterilmiş arzu ediliyordu.

Misafirler, ayrılmış olan malsalarda yakın sendikalarından misafir sendikali arkadaşlarla da tanışma imkânı bulduk: Tuncbilek sendikasında Mustafa Çınarlı, Edremit'ten Edremit'in Edremit'i, Dümek Ticaret T.A.O. tarafından işletilmekte olan Demir Maden'de çok kısa zamanda sekiyâye çıkıa işçi kaydı yapılmış ve işçilerin dert ve dilekleri tebsit edilmiştir.

Önce başkan Vekili Kâzım Narmancı ile sonradan sendika müfettişi İsmail Sığın bilhassa yerinde yaptıkları teklif ve te maslar, Sendikaya, Edremit bölge sinde yeni yeni teşkilât şube

TOPÇULAR ŞUBESİ: Maden - İş Sendikamızın yeni şubelerinden Topçular Şubesi, daha önce kurulmuş dinamik şubelerle faaliyet yarışına girdi ve bir hayli mesafe aldı. (Resimde, Topçular mütebbis yönetim kurulu ve sece refli sendika şube flaması görüldüğü.)

Eğmir Demir Maden işçilerine beyanname

ÜYE KAYDI DEVAM EDİYOR — ÜCRETLERE ZAM İSTEN

DI — MÜMESSİL SEÇİMİ YAPTIRILACAK — SENDIKA Bİ

NASI YAPILACAK — SENDI KA - MÜHSESE ANLAŞMA SI

Türkiye Maden - İş Sendikası leri kazandırmaya yol açmış, sığın Genel Başkanı ile Başkan tır.

Vekilinin on günlük Anadolu seyahati, meyvelerini vermeye başlanmıştır. Edremit'in Edremit'i, Dümek Ticaret T.A.O. tarafından işletilmekte olan Demir Maden'de çok kısa zamanda sekiyâye çıkıa işçi kaydı yapılmış ve işçilerin dert ve dilekleri tebsit edilmiştir.

Ayrıca bu bölgede şube binası, (Devamı 4 üncüde)

